

Illusztráció Dr. Doros Gábor: *Küzdelem a leánykereskedelem és a prostitúció ellen*
című kötetéből
Budapest, 1935. melléklet

Budapest főváros szabályrendeletei

[...] Az 1848/49. évi háborús események kapcsán igen elterjedtek a nemi betegségek és megszorodott a titkos prostitúció, amely a fővárosban a hírhedtté vált pesti éjjeli mulatókhoz (Somogyi Orfeum, Tüköry Kert, Jó Pásztor Mulató stb.), a vidéken pedig a fürdőkhöz és a szállodákhoz kapcsolódik. [...]

A nemi betegségek terjedésével szemben az egész osztrák monarchiában prostitúcióellenes hadjáratot indítottak és a bordélyházak legszigorúbb ellenőrzésére és a kéjhölgyek hetenkénti orvosi vizsgálatára utasították a törvényhatóságokat. A birodalmi belügyminiszter elrendelte a bujasenyvesek kórházba utalását és ezek után az ápolási díjakat a Járuléki Pénzalap térí-

tette meg; 1863-ban már 14 olyan kórház működött, amelyek bujakór gyógyításával foglalkoztak.

Pest városa 1867-ben szabályrendeletet alkotott „a bordélyházak és a kéjhölgyek iránt”. Az 1867. évi október hó 30-én 33474/1864. szám alatt alkotott fővárosi „Szabályok a kéjelgésről, bordélyházakról és kéjhölgyekről” a bordélyházak számát 41-ben állapította meg. Elrendelte „a türelmi bárca” bevezetését, a kéjhölgyek négynapenkénti orvosi ellenőrzését (a kerületi főorvos lakásán), ennek díját 25 osztrákértékű krajcárban állapította meg. Pontosan meghatározta az egyes hivatali helyek erkölcsrendészeti hatáskörét, valamint a bordélyház-tulajdonosnak a kötelességeit és alkalmazási jogviszonyát az általa tartott kéjhölgyekhez. [...]

*(Összegejtötte és kiadta Schmall Lajos fővárosi allevéltárnok.
Budapest, 1866–1868)*

Szabályrendelet. Bordélyházak- és kéjhölgyek iránt⁸

A jelenlegi társadalmi viszonyoknál fogva a kéjhölgyek és bordélyházak eltűrése, ámbár azok a közerkölcshésséggel homlokegyenest ellenkeznak, a kószá kéjelgésből különben a közegéshségre hárulható káros következtetések elkerülése végett szomorú kényszerűség levén.

Szükséges oly rendszabályokat alkotni, melyek által egy részről a vétek szemtelen gyakorlásából eredhető közbotrány elkerültessék, másrésztől a közegéshség veszélyei lehetőleg elhárítottassanak.

Megjegyezvén azt, hogy a kéjhölgyek és bordélytelepek tulajdonosai éppen e szempontoknál fogva mint ilyenek, erkölcstelen üzletük tekintetéből jogokat nem követelhetnek, s csak oltalomra tarthatnak számot, annyiban, miszerint addig, míg nyilvános botrányra okot nem szolgáltatnak, és

⁸ A városi prostitúciós szabályrendeletek – bár regionális érvényük volt – nagyon hasonlítottak egymáshoz, illetve szövegük jórészt megegyezett egymással, mivel alapvetően az 1867-es budapesti szabályrendelet szövegét vették mintául. Területenként csak néhány kisebb változás történt bennük, például volt olyan város, ahol férfiak is kaphattak bordélyengedélyt vagy fiatalabb életkorban lévő lányoknak is engedélyezték a bárcaváltást. – Mivel a pesti-budapesti illetőségű szabályrendeletek könnyen hozzáférhetőek, hisz több kiadványban is megjelentek már, itt egy kolozsvári rendeletgyűjtemény szövege szerepel.